

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДОМ НАРОДА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Зajедничка комисија за надзор над радом
Обавјештајно-безбједносне агенције
Босне и Херцеговине

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДОМ НАРОДА
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ/ЗАСТУПНИЧКИ ДОМ

Зajедничка комисија за надзор над радом
Обавјештајно-сигурносне агенције
Босне и Херцеговине
Зajедничко повјеренство за надзор над радом
Обавјештајно-сигурносне агенције
Босне и Херцеговине

Број/Број: 03/2-50-1-8-31/10
Сарајево/Sarajevo, 23. 6. 2010.

Предсједателју
Заступничког дома

Предсједателју
Дома народа

Парламентарне скупштине БиХ

Предмет: Приједлог закона о парламентарном надзору на подручју одбране, сигурности и обавјештајно-сигурносних послова

Зajедничко повјеренство за надзор над радом Обавјештајно-сигурносне агенције БиХ, на 31. сједници одржаној 14. липња 2010. године, утврдило је Приједлог закона о парламентарном надзору на подручју одбране, сигурности и обавјештајно-сигурносних послова.

Сукладно чланку 99. Пословника Заступничког дома и чланку 92. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ, Зajедничко повјеренство за надзор над радом Обавјештајно-сигурносне агенције БиХ, као овлашћени предлагатељ, доставља Заступничком дому и Дому народа Парламентарне скупштине БиХ Приједлог закона о парламентарном надзору на подручју одбране, сигурности и обавјештајно-сигурносних послова с приједлогом за разматрање по темелјном законодавном поступку.

У прилогу вам достављамо Приједлог закона на босанском, хрватском и српском језику као и електроничку верзију.

Достављено:

- наслову
- а/а

БOSНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
САРАЈЕВО

PRIMLJENO: 25.06.2010

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01/02-02-8-		45/10	

Предсједатељ Повјеренства
Мр. Мирко Околић

Zajednička komisija za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine
Zajedničko povjerenstvo za nadzor nad radom
Obavještajno-sigurnosne agencije BiH

Заједничка комисија за надзор над радом
Обавјештајно-безбједносне агенције Босне и Херцеговине

Број: 03/2-50-1-8-31/10

PRIJEDLOG

**Z A K O N
O PARLAMENTARNOM NADZORU NA PODRUČJU OBRANE, SIGURNOSTI I
OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNIH POSLOVA**

Sarajevo, lipnja 2010. godine

Temeljem članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ___ sjednici Zastupničkog doma, održanoj _____ 2010. godine, i na _____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2010. godine, usvojila je

ZAKON
O PARLAMENTARNOM NADZORU
NA PODRUČJU OBRANE, SIGURNOSTI I OBAVJEŠTAJNO-
SIGURNOSNIH POSLOVA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet Zakona)

(1) Ovim se Zakonom propisuje parlamentarni nadzor nad radom Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo sigurnosti), agencija i službi u njegovom sastavu, Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo obrane), Oružanih snaga Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Oružane snage) i Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Obavještajno-sigurnosna agencija).

(2) Sukladno odredbama ovoga Zakona provodi se i nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti tajnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 54/05 i 12/09).

(3) Parlamentarni nadzor temelji se na načelima ustavnosti, demokratičnosti, poštivanja ljudskih prava i sloboda s ciljem ostvarivanja izvršavanja zadataka na području obrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova.

Članak 2.
(Subjekt nadzora)

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština BiH) provodi nadzor iz članka 1. ovoga Zakona putem Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine i Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: povjerenstva).

Članak 3.
(Definicije)

Izrazi korišteni u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

a) *nadzor* je skup mjera i aktivnosti koje povjerenstva provode u svrhu utvrđivanja zakonitosti rada nadziranih institucija;

- b) *suradnja* je aktivnost usmjerena k razmjeni informacija i iskustava te izgradnji povjerenja i unapređivanja međusobnih odnosa između tijela koja je ostvaruju;
- c) *inspektor* je glavni inspektor Obavještajno-sigurnosne agencije i glavni inspektor Ministarstva obrane;
- d) *posebno izvješće* je izvješće koje povjerenstva dostavljaju Parlamentarnoj skupštini BiH u slučajevima izvanrednih situacija na području obrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova te drugih okolnosti, aktivnosti ili događanja u vezi s nadziranom institucijama kada povjerenstva ocijene da postoji potreba za posebnim izvješćem;
- e) *odgovorna osoba* je imenovani dužnosnik u tijelima izvršne vlasti Bosne i Hercegovine koja provodi javne ovlasti temeljem zakona, odnosno ministar, ravnatelj agencije ili rukovoditelj institucije ili tijela koje je predmetom nadzora;
- f) *ovlaštena osoba* je osoba u instituciji ili tijelu koje je predmetom nadzora, kojoj su, s obzirom na njezinu funkciju ili na temelju ovlasti, povjereni određeni poslovi koji se odnose na primjenu zakona ili propisa;
- g) *istraga* je skup mjera i aktivnosti koje se poduzimaju radi ostvarivanja parlamentarnog nadzora kako bi se u radu institucija ili tijela koja su predmetom nadzora identificiralo postupanje protivno zakonu.

Članak 4. (Nadležnosti povjerenstava)

(1) Povjerenstva nadziru rad Ministarstva sigurnosti, agencija i službi u njegovom sastavu, Ministarstva obrane, Oružanih snaga i Obavještajno-sigurnosne agencije (u daljnjem tekstu: nadzirane institucije), i to:

- a) zakonitost rada;
- b) usklađenost rada nadziranih institucija sa Sigurnosnom politikom, Obrambenom politikom i godišnjom platformom o obavještajno-sigurnosnoj politici;
- c) poštivanje ljudskih prava i sloboda;
- d) poštivanje političke, ideološke i interesne neutralnosti u radu nadziranih institucija;
- e) primjene posebnih sredstava i metoda za tajno prikupljanje podataka;
- f) zakonitost trošenja proračunskih i drugih sredstava za rad nadziranih institucija;
- g) razmatranje i usvajanja izvješća o radu nadziranih institucija;
- h) razmatranje izvješća inspektora;

- i) razmatranje prijedloga zakona, drugih propisa i općih akata iz područja nadležnosti nadziranih institucija;
- j) pokretanje inicijativa i podnošenja prijedloga zakona iz područja nadležnosti nadziranih institucija;
- k) razmatranje prigovora zaposlenika nadziranih institucija, osim pitanja iz radnog pravnog odnosa;
- l) razmatranje prijedloga, peticija i predstavki upućenih Parlamentarnoj skupštini BiH i povjerenstvima u vezi s radom nadziranih institucija, predlaganja Parlamentarnoj skupštini BiH mjera za rješavanje pitanja sadržanih u prijedlozima, peticijama i predstavkama i obavješćavanje podnosioca o tome;
- m) utvrđivanje činjenica i uzimanja izjava od zaposlenika u slučajevima uočenih nezakonitosti ili nepravilnosti u radu nadziranih institucija.

(2) O aktivnostima iz stavka (1) ovoga članka povjerenstva:

- a) podnose izvješće Parlamentarnoj skupštini BiH i o svojim zaključcima i prijedlozima izvješćuju Parlamentarnu skupštinu BiH sukladno odredbama ovoga Zakona;
- b) donose ili usklađuju poslovnike o svome radu.

(3) Povjerenstva provode parlamentarni nadzor svako u granicama svoje nadležnosti sukladno zakonu i propisima.

Članak 5. (Dodatni nadzor)

Parlamentarni se nadzor može provoditi i nad aktivnostima Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo vanjskih poslova), Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo civilnih poslova), Ministarstva za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo za vanjsku trgovinu) te drugih institucija i tijela Bosne i Hercegovine kao i pravnih osoba u Bosni i Hercegovini, što obuhvaća:

- a) zajedničke aktivnosti s nadziranim institucijama;
- b) razmjenu informacija i dokumenata s nadziranim institucijama;
- c) zaštitu tajnih, osobnih i drugih podataka značajnih za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine;
- d) aktivnosti za koje povjerenstva procijene da su značajne za obranu, sigurnost i obavještajne poslove Bosne i Hercegovine.

DIO DRUGI - NADZOR NA PODRUČJU OBRANE I SIGURNOSTI

POGLAVLJE I. NADZOR NA PODRUČJU OBRANE

Članak 6. (Predmet nadzora)

Parlamentarna skupština BiH provodi parlamentarni nadzor nad Ministarstvom obrane i Oružanim snagama, uključujući sve njihove organizacijske cjeline, jedinice, izaslanstva, misije i druge strukture u Bosni i Hercegovini i inozemstvu, putem Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine.

Članak 7. (Pružanje informacija)

(1) Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine može pozvati bilo koju vojnu ili civilnu osobu iz institucija i tijela iz članka 6. ovoga Zakona radi davanja izjave, svjedočenja ili pružanja informacija.

(2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka obvezna je odazvati se pozivu.

(3) Odgovornoj i ovlaštenoj osobi u instituciji i tijelu iz članka 6. ovoga Zakona zabranjeno je sprječavati, utjecati ili bilo kako ometati vojnu i civilnu osobu u davanju izjave, svjedočenju ili pružanju informacija iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Osoba iz stavka (1) ovoga članka ne može biti pozvana na stegovnu ili drugu odgovornost zbog davanja izjave, svjedočenja ili pružanja informacija Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine.

Članak 8. (Nadzor nad Oružanim snagama)

(1) Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine može nadzirati svaku aktivnost Oružanih snaga, uključujući i vojne vježbe, pomaganje civilnim tijelima i deminiranje te nazočiti ovim aktivnostima. Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine može najaviti ministru obrane Bosne i Hercegovine da će nazočiti nadziranim aktivnostima.

(2) Iznimno od odredaba stavka (1) ovoga članka, Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine može se uskratiti nazočnost ako zapovjednik nadležan za tu aktivnost ocijeni da nisu ispunjeni potrebni sigurnosni uvjeti.

(3) U slučaju uskraćivanja nazočnosti iz stavka (2) ovoga članka, ministar obrane Bosne i Hercegovine dužan je podnijeti izvješće Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine u roku od 48 sati od trenutka uskraćivanja nazočnosti.

Članak 9.
(Izvješćivanje)

Ministar obrane Bosne i Hercegovine podnosi izvješće o pitanjima iz članka 4. stavak (1) ovoga Zakona Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine najmanje jednom godišnje, a po potrebi ili na zahtjev i češće.

POGLAVLJE II. NADZOR NA PODRUČJU SIGURNOSTI

Članak 10.
(Predmet nadzora)

(1) Parlamentarna skupština BiH putem Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine provodi parlamentarni nadzor nad Ministarstvom sigurnosti i službama i agencijama u njegovom sastavu.

(2) Upravni inspekcijski nadzor nije predmetom parlamentarnog nadzora.

Članak 11.
(Izvješćivanje)

Ministar sigurnosti Bosne i Hercegovine i odgovorna osoba iz službe i agencije iz članka 10. stavak (1) ovoga Zakona podnose izvješća o pitanjima iz članka 4. stavak (1) ovog Zakona Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine najmanje jednom godišnje, a po potrebi ili na zahtjev i češće.

Članak 12.
(Pružanje informacija)

(1) Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine može pozvati bilo koju osobu iz institucije i tijela iz članka 10. ovoga Zakona radi davanja izjave, svjedočenja ili pružanja informacija.

(2) Osoba iz stavka (1) ovoga članka obvezna je odazvati se pozivu.

(3) Ministru sigurnosti Bosne i Hercegovine i odgovornoj osobi u službi i agenciji iz članka 10. ovoga Zakona zabranjeno je sprječavati, utjecati ili bilo kako ometati osobu i policijskog službenika u davanju izjave, svjedočenju ili pružanju informacija iz stavka (1) ovoga članka.

(4) Osoba iz stavka (1) ovoga članka ne može biti pozvana na stegovnu ili drugu odgovornost zbog davanja izjave, svjedočenja ili pružanja informacija Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine.

Članak 13. (Ograničenja)

(1) Ministarstvo sigurnosti, službe i agencije iz članka 10. stavak (1) ovoga Zakona ne mogu Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine dati podatke o:

- a) identitetu policijskih suradnika;
- b) pripadnicima policije s prikrivenim identitetom;
- c) sigurnosnim i obavještajnim izvorima.

(2) Ako ministar sigurnosti Bosne i Hercegovine i odgovorna osoba u službi ili agenciji iz članka 10. stavka (1) ovoga Zakona procijene da nema sigurnosnog rizika, mogu dostaviti Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine podatke o:

- a) drugim osobama uključenim u aktivnosti koje su predmetom nadzora;
- b) akcijama koje su u tijeku.

DIO TREĆI – NADZOR NA PODRUČJU OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNIH POSLOVA I ZAŠTITE TAJNIH PODATAKA BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. NADZOR NAD RADOM OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNE AGENCIJE BIH

Članak 14. (Predmet nadzora)

Parlamentarna skupština BiH provodi parlamentarni nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije putem Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine.

Članak 15. (Provedba nadzora)

(1) Parlamentarni nadzor iz članka 14. ovoga Zakona provodi se sukladno odredbama ovoga Zakona i Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 12/04, 20/04, 56/06 i 12/09).

(2) Postupci za provedbu parlamentarnog nadzora propisuju se poslovníkom Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine.

Članak 16.
(Ograničenja)

Obavještajno sigurnosna agencija ne može dati podatke Zajedničkom povjerenstvu za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine o:

- a) identitetu suradnika;
- b) pripadnicima Obavještajno-sigurnosne agencije s prikrivenim identitetom;
- c) sigurnosnim i obavještajnim izvorima;
- d) akcijama koje su u tijeku.

POGLAVLJE II. NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA O ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA

Članak 17.
(Nadzor nad primjenom zakona)

Parlamentarna skupština BiH putem Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine provodi parlamentarni nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti tajnih podataka.

Članak 18.
(Provedba nadzora nad primjenom zakona)

(1) Parlamentarni nadzor iz članka 17. ovoga Zakona provodi se sukladno odredbama ovoga Zakona i Zakona o zaštiti tajnih podataka.

(2) Postupci za provedbu parlamentarnog nadzora propisuju se poslovníkom Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine.

DIO ČETVRTI - ZAJEDNIČKE ODREDBE O PROVEDBI NADZORA

Članak 19.
(Sjednice povjerenstava)

(1) Sjednice povjerenstava zatvorene su za javnost.

(2) Povjerenstva mogu odlučiti da o određenim pitanjima ili djelokrugu raspravljaju na sjednici otvorenoj za javnost.

Članak 20.
(Način nadzora)

(1) Povjerenstva provode nadzor nad:

- a) posjetima nadziranim institucijama;
- b) uvidom u dokumentaciju, druge materijale i podatke u vezi s ovlastima i zadaćama;
- c) obavljanjem razgovora sa svim osobama iz nadziranih institucija;
- d) pozivanjem odgovorne osobe nadzirane institucije radi podnošenja pismenog ili usmenog izvješća;
- e) provođenjem istraga.

(2) Povjerenstva poslovnica preciziraju postupke provedbe nadzora iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 21.
(Potpovjerenstvo za nadzor)

(1) Povjerenstva, sukladno svojim poslovnica, za prvođenje određene aktivnosti nadzora mogu imenovati potpovjerenstva od najmanje tri člana.

(2) Određene se aktivnosti nadzora mogu provoditi i putem zajedničkog potpovjerenstva koje ima najmanje po tri člana iz svakog povjerenstva.

(3) Potpovjerenstva iz st. (1) i (2) ovoga članka podnose povjerenstvima izvješće o rezultatima svojih aktivnosti u roku od 15 dana od dana završetka aktivnosti.

Članak 22.
(Posjeti nadziranim institucijama)

(1) Posjeti povjerenstava nadziranim institucijama mogu biti najavljeni i nenajavljeni.

(2) Odgovorna osoba obvezna je povjerenstvima omogućiti pristup svim prostorijama nadzirane institucije.

(3) Svaka osoba iz nadzirane institucije obvezna je surađivati s povjerenstvima.

Članak 23.
(Uvid u dokumentaciju)

(1) Povjerenstva su ovlaštena ostvariti uvid u sve dokumente, akte i bilješke koje je sastavila bilo koja osoba u nadziranoj instituciji.

(2) Uvid u dokumentaciju iz stavka (1) ovoga članka povjerenstva ostvaruju na sljedeće načine:

a) izravnim uvidom tijekom posjeta iz članka 22. ovoga Zakona, prilikom kojega se sastavlja zapisnik o dokumentima u koje je ostvaren uvid;

b) pribavljanjem dokumentacije od nadzirane institucije.

(3) Dokumentaciju iz stavka (2) točka b) ovoga članka povjerenstva pribavljaju na temelju odluke u kojoj se navodi naziv nadzirane institucije od koje se dokumentacija zahtijeva, vrsta potrebne dokumentacije, te rok i oblik u kojem se mora dostaviti povjerenstvima.

(4) Ako dokumentacija iz stavka (1) ovoga članka ima određenu oznaku tajnosti Bosne i Hercegovine, primjenjuju se propisi kojima se regulira postupanje s tajnim podacima.

(5) Ako dokumentacija iz stavka (1) ovoga članka ima određenu oznaku tajnosti NATO-a, Europske unije, druge zemlje, međunarodne ili regionalne organizacije, povjerenstva ostvaruju uvid u takvu dokumentaciju u skladu s međunarodnim sporazumom.

Članak 24.
(Obavljanje razgovora)

(1) Na zahtjev povjerenstava, svaka osoba iz nadzirane institucije dužna je nazočiti sjednicama povjerenstava i u granicama svojih ovlasti dati obavijesti i odgovore na pitanja članova povjerenstava.

(2) Osobe iz stavka (1) ovoga članka u slučaju spriječenosti obvezne su pismenim putem obavijestiti povjerenstva o razlozima spriječenosti.

Članak 25.
(Pozivanje odgovorne osobe)

Na zahtjev povjerenstava, odgovorna osoba iz nadzirane institucije usmeno obrazlaže izvješće koje je nadzirana institucija podnijela povjerenstvima sukladno ovome Zakonu i odgovara na pitanja članova povjerenstava.

Članak 26. (Istrage)

- (1) Povjerenstva mogu provesti istragu ako imaju saznanja o nezakonitostima u radu nadziranih institucija.
- (2) Povjerenstva provode istragu na način i u skladu s postupcima propisanim poslovnica o radu povjerenstava.
- (3) O rezultatima istrage povjerenstva podnose izvješće Parlamentarnoj skupštini BiH.

Članak 27. (Iznimke od nadzora)

Iznimno od odredaba čl. 24., 25. i 26. ovoga Zakona, povjerenstva ne mogu imati uvid u dokumentaciju ili zahtijevati odgovor na pitanja od osoba i odgovornih osoba nadziranih institucija u sljedećim slučajevima:

- a) navedenim u članku 13. stavak (1) i članku 16. ovoga Zakona;
- b) ako bi izjava izložila osobu kaznenome progonu;
- c) propisanim odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka.

DIO PETI - SURADNJA NA PODRUČJU PARLAMENTARNOG NADZORA

Članak 28. (Suradnja s drugim državama)

(1) Povjerenstva u obavljanju poslova parlamentarnog nadzora surađuju s parlamentarnim povjerenstvima i odborima zakonodavnih tijela drugih država. Suradnja se ostvaruje razmjenom informacija i iskustava iz područja obrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova između Bosne i Hercegovine i drugih zemalja.

(2) U ostvarivanju suradnje iz stavka (1) ovoga članka povjerenstva mogu inicirati potpisivanje sporazuma između Parlamentarne skupštine BiH i zakonodavnih tijela drugih zemalja.

Članak 29. (Suradnja s međunarodnim organizacijama)

(1) Povjerenstva u obavljanju poslova parlamentarnog nadzora surađuju s međunarodnim organizacijama s kojima Bosna i Hercegovina ostvaruje suradnju na području obrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova. Suradnja s međunarodnim organizacijama odvija se putem predstavništava međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini ili izravno.

(2) U ostvarivanju suradnje iz stavka (1) ovoga članka povjerenstva postupaju u skladu s međunarodnim sporazumima koje je Bosna i Hercegovina potpisala.

Članak 30.

(Suradnja s entitetskim, kantonalnim, gradskim i općinskim tijelima)

(1) U obavljanju poslova parlamentarnog nadzora povjerenstva surađuju s povjerenstvima i odborima zakonodavnih tijela entiteta, kantona, gradova i općina. Suradnja se ostvaruje razmjenom informacija i iskustava u vezi s aktivnostima koje nadzirane institucije obavljaju u suradnji s entitetima, kantonima, gradovima ili općinama.

(2) Suradnja iz stavka (1) ovoga članka ostvaruje se radi učinkovitijeg parlamentarnog nadzora, razmjene dokumentacije i svih informacija u vezi sa suradnjom.

(3) Tijela iz stavka (1) ovoga članka mogu dostavljati povjerenstvima prigovore, prijedloge i inicijative u vezi s pitanjima koja se odnose na obranu, sigurnost i obavještajno-sigurnosne poslove u Bosni i Hercegovini.

Članak 31.

(Suradnja s nevladinim organizacijama)

Povjerenstva ostvaruju kontakt i suradnju s nevladinim organizacijama koje prate rad nadziranih institucija. Povjerenstva mogu pozvati nevladine organizacije da nazoče sjednicama povjerenstava ili pruže informacije i dokumentaciju koja može pomoći u provedbi parlamentarnog nadzora.

Članak 32.

(Suradnja s pojedincima)

Povjerenstva mogu angažirati pojedince, analitičare, znanstvenike, stručnjake ili druge osobe koje mogu pružiti potrebne informacije u vezi s parlamentarnim nadzorom na području obrane, sigurnosti ili obavještajno-sigurnosnih poslova.

Članak 33.

(Suradnja s medijima)

Povjerenstva surađuju s medijima u vezi s parlamentarnim nadzorom na području obrane, sigurnosti ili obavještajno-sigurnosnih poslova Bosne i Hercegovine, uz obvezu poštivanja zaštite tajnih podataka i informacija čije otkrivanje može nanijeti štetu Bosni i Hercegovini.

DIO ŠESTI - PODNOŠENJE IZVJEŠĆA PARLAMENTARNOJ SKUPŠTINI BIH

Članak 34. (Podnošenje izvješća)

(1) Povjerenstva podnose godišnja izvješća o radu Parlamentarnoj skupštini BiH do kraja ožujka za proteklu kalendarsku godinu.

(2) Prema potrebi i na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH, povjerenstva dostavljaju posebna izvješća.

(3) Oblik i sadržaj izvješća navedenih u st. (1) i (2) ovoga članka propisuju se poslovnicima o radu povjerenstava.

Članak 35. (Ograničenja)

Izvješća iz članka 34. ovoga Zakona ne sadrže informacije o aktivnostima nadzirane institucije, čije bi otkrivanje, prema procjeni povjerenstava, moglo ugroziti sigurnost Bosne i Hercegovine.

DIO SEDMI - KAZNE NE ODREDBE

Članak 36. (Kazne za odgovornu i ovlaštenu osobu)

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3. 000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna ili ovlaštena osoba:

- a) ako spriječi, utječe ili ometa vojnu ili civilnu osobu ili policijskog službenika u davanju izjave, svjedočenju ili pružanju informacije, sukladno članku 7. stavak (3) i članku 12. stavak (3) ovoga Zakona;
- b) koja ne podnese izvješće sukladno čl. 9. i 11. ovoga Zakona;
- c) koja daje podatke protivno članku 13. stavak (1) i članku 16. ovoga Zakona;
- d) koja ne omogući pristup prostorijama sukladno članku 22. stavak (2) ovoga Zakona;
- e) koja usmeno ne obrazloži izvješće sukladno članku 25. ovoga Zakona.

Članak 37. (Kazne za osobe u nadziranim institucijama)

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1. 000,00 KM kaznit će se za prekršaj osoba:

- a) koja se ne odazove pozivu povjerenstava sukladno članku 7. stavak (2) i članku 12. stavak (2) ovoga Zakona;
- b) koja ne surađuje s povjerenstvima sukladno članku 22. stavak (3) ovoga Zakona;
- c) koja ne nazoči sjednicama povjerenstava sukladno članku 24. stavak (1.) ovoga Zakona.

DIO OSMI - PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 38. (Propisi)

(1) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona povjerenstva donose poslovničke o radu ili usklađuju postojeće.

(2) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona nadzirane institucije donose ili usklađuju postojeće podzakonske akte kojima omogućavaju nesmetanu primjenu odredaba ovoga Zakona.

Članak 39. (Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH, broj:

S a r a j e v o

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O PARLAMENTARNOM NADZORU NA
PODRUČJU OBRANE, SIGURNOSTI I OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNIH
POSLOVA

I. Ustavni temelj

Ustavni temelj za usvajanje Zakona sadržan je u članku IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojemu je Parlamentarna skupština BiH nadležna za donošenje zakona potrebnih za provođenje odluka Predsjedništva ili za provođenje funkcija Skupštine prema Ustavu.

II. Razlozi za donošenje zakona

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila je Zakon o obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/04, 20/04, 56/06 i 12/09).

U članku 105. navedenoga zakona utvrđeno je:

"Postupak provođenja sigurnosne provjere, zaštite povjerljivih podataka, kao i procedura parlamentarnog nadzora u cjelini, bit će regulirani posebnim zakonima koje je dužno pripremiti Vijeće ministara BiH i uputiti u parlamentarnu proceduru u roku od tri mjeseca nakon uspostavljanja Agencije".

Imajući u vidu citiranu zakonsku odredbu i činjenicu da zakon o parlamentarnom nadzoru nije dostavljen u parlamentarnu proceduru, Zajedničko povjerenstvo za nadzor nad radom OSABiH odlučilo je da, kao ovlaštenu predlagatelj, pripremi i u parlamentarnu proceduru dostavi Prijedlog zakona. U vezi s tim, Povjerenstvo je u radnom planu za 2009. godinu utvrdilo da će osnovati radnu skupinu koja će sudjelovati u pripremi Zakona.

Kako pitanja parlamentarnog nadzora do sada nisu bila regulirana jednim zakonom kojim bi se obuhvatila navedena područja, Povjerenstvo je zaključilo potrebnim donijeti ovaj Zakon. Ističemo da je i u drugim demokratskim državama parlamentarni nadzor na odgovarajući način reguliran. Cijenimo važnim napomenuti da su zakone sličnog sadržaja donijele i neke zemlje iz okružja.

Također valja imati u vidu da obveza donošenja ovoga Zakona proizlazi iz obveze usklađivanja našeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU i standardima NATO-a. Obveza je utvrđena i Individualnim partnerskim akcijskim planom BiH (IPAP BiH). U navedenom su planu pored ostalih predviđene obveze koje BiH treba ispuniti na području "Demokratska kontrola i nadzor nad oružanim snagama i obavještajno-sigurnosnim sustavom" – "**Nadzor nad obavještajno-sigurnosnim sustavom**".

III. Konzultacije

Povjerenstvo je, sukladno članku 38. Poslovnika Zastupničkog doma i članku 40. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, osnovalo Radnu skupinu za izradu Zakona o parlamentarnom nadzoru koju su, uz članove Povjerenstva, predstavnika Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH, tajnika

Povjerenstva, stručnog savjetnika i stručnog suradnika u Povjerenstvu, činili i predstavnici: Vijeća ministara BiH, Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva obrane BiH, SIPA-e, OESS-a, Stožera NATO-a u BiH i USAID-a PSP u BiH. Radna skupina održala je pet sjednica i jednu radionicu i izradila tekst Nacrta zakona o parlamentarnom nadzoru na području obrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova.

Nacrt zakona dostavljen je Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH i Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH radi davanja mišljenja i prijedloga, a koji su obavijestili Povjerenstvo da nisu imali primjedaba.

Predloženim se zakonskim odredbama parlamentarni nadzor provodi putem Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH i Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom OSABiH u područjima odbrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova. Važno je istaknuti da se ovim Zakonom ne mijenjaju nadležnosti navedenih povjerenstava, odnosno ne dotiču se odredbe drugih zakona kojima su utvrđene njihove nadležnosti, a niti je namjera prisvojiti nadležnosti drugih tijela.

Cijeneći da je ova vrsta nadzora ostavljena u nadležnost nacionalnim zakonodavstvima, odnosno da nisu utvrđeni posebni standardi za ovo područje, u pronalaženju primjerenih rješenja korištena je dosadašnja domaća praksa kao i iskustva drugih zemalja.

Dakle Zakon je utemeljen na načelima suvremenih demokratskih društava, jer se parlamentarni nadzor zasniva na načelu ustavnosti, demokratičnosti, poštivanja ljudskih prava i sloboda (članak 1. stavak (3) Zakona).

Tijekom izradbe Zakona obavljene su konzultacije s predstavnicima Ministarstva pravde BiH i Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH.

IV. Obrazloženje pojedinih zakonskih odredaba:

Dio prvi – OPĆE ODREDBE

Odredbama ovoga Zakona propisuje se parlamentarni nadzor u područjima obrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova. U vezi s tim, određen je i naziv Zakona koji glasi "Zakon o parlamentarnom nadzoru na području obrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova". Imajući u vidu činjenicu da se parlamentarni nadzor provodi i u drugim područjima, opredijelili smo se za navedeni naziv Zakona radi otklanjanja bilo kakvih dvojbi i nejasnoća u odnosu na drugu vrstu parlamentarnog nadzora.

Članak 1.

Ovim člankom utvrđuje se predmet Zakona, odnosno precizira da se Zakonom propisuje parlamentarni nadzor koji Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine provodi nad radom točno određenih institucija, tj. Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, agencija i službi u njegovom sastavu, Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine, Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine.

Osim nadzora nad navedenim institucijama, ovime se Zakonom također propisuje nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti tajnih podataka, budući da je nadzor nad predmetnim zakonom povjeren Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Također je ugrađena norma o tome da se parlamentarni nadzor temelji na načelima ustavnosti, demokratičnosti i poštivanja ljudskih prava i sloboda, čime su preuzeti standardi u zaštiti ljudskih prava i sloboda u skladu s europskim konvencijama koje reguliraju navedeno područje, a koje su preuzete Ustavom BiH.

Članak 2.

Ovim člankom određuju se povjerenstva nadležna za parlamentarni nadzor u ovome području, a to su Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine i Zajedničko povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

Ovim se člankom propisuju definicije značenja pojedinih osobitih pojmova koji se koriste u Zakonu, i to: nadzora, suradnje, inspektora, posebnog izvješća, odgovorne osobe, ovlaštene osobe i istrage.

Članak 4.

Ovim se člankom detaljno utvrđuju nadležnosti povjerenstava koje obuhvaćaju sljedeća pitanja: zakonitost rada, usklađenost rada svih nadziranih institucija, poštivanje ljudskih prava i sloboda, poštivanje političke, ideološke i interesne neutralnosti u radu nadziranih institucija, primjena posebnih sredstava i metoda za tajno prikupljanje podataka, zakonitost trošenja proračunskih i drugih sredstava za rad nadziranih institucija, razmatranje izvješća inspektora, razmatranje prijedloga zakona, drugih propisa i općih akata nadziranih institucija, iniciranje podnošenja prijedloga zakona, razmatranje prigovora zaposlenika nadziranih institucija, razmatranje prijedloga i predstavki u vezi s radom nadziranih institucija i predlaganje Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine mjera za rješavanje tih predstavki, utvrđivanje činjenica u slučajevima nezakonitosti ili nepravilnosti rada nadziranih institucija.

Odredbe ovoga članka također predviđaju da povjerenstva o navedenim aktivnostima podnose izvješća Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i uspostavlja se obveza donošenja i usklađivanja poslovnika o radu za povjerenstva.

Ugrađena je odredba koja jasno precizira da svako povjerenstvo obavlja aktivnosti parlamentarnog nadzora u granicama svojih nadležnosti koje su joj dane relevantnim zakonima i propisima.

Članak 5.

U ovome članku predviđena je mogućnost dodatnog parlamentarnog nadzora nad pitanjima koja su također od interesa za obranu i sigurnost Bosne i Hercegovine. Ovaj članak predviđa mogućnost provedbe parlamentarnog nadzora nad točno određenim aktivnostima Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva civilnih poslova, Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, te drugih institucija i tijela Bosne i Hercegovine kao i pravnih osoba u Bosni i Hercegovine koja su u povezana s radom nadziranih institucija. Parlamentarni nadzor nad aktivnostima navedenih institucija,

tijela i pravnih osoba provodi se samo ako obavljaju koju od aktivnosti navedenih u ovome članku, a u vezi su s radom nadziranih institucija.

DIO DRUGI - Nadzor na području obrane i sigurnosti

Članak 6.

Ovim se člankom detaljno definira predmet nadzora na području obrane, odnosno u sklopu Ministarstva obrane i Oružanih snaga. Kako bi se postigla potpuna jasnoća odredbe i izbjegle dvojbe glede opsega parlamentarnog nadzora, u članku su precizirane primarne strukture u obrambenom sustavu BiH i njihove organizacijske jedinice i izaslanstva u inozemstvu. Time se postiže učinak potpunosti obuhvata parlamentarnog nadzora u ovome području.

Članak 7.

U ovome članku su, s ciljem provedbe parlamentarnog nadzora, predviđeni konkretni mehanizmi za omogućavanje nesmetanog pristupa informacijama i osoblju koje može pružiti informacije tijekom procesa parlamentarnog nadzora. Ova odredba također omogućava osoblju Ministarstva obrane ili Oružanih snaga primjerenu zaštićenost tijekom pružanja potpore parlamentarnom nadzoru.

Članak 8.

Ovim člankom propisuje se nazočnost i nadzor nad vojnim aktivnostima i, s obzirom na njihovu posebnost, uspostavljaju se potrebni sigurnosni standardi, odnosno uobičajene sigurnosne mjere zaštite. Posebnosti vojnih aktivnosti zahtijevaju odgovarajuće mjere zaštite kakve su predviđene ovim člankom, uz obvezu obrazlaganja opravdanosti poduzimanja tih mjera u kratkom roku od 48 sati.

Članak 9.

Ovim člankom propisuje se obveza ministra obrane za podnošenje periodičnog izvješća.

Članak 10.

U ovome članku propisuje se nadzor na području sigurnosti te definira predmet parlamentarnog nadzora kao i posebnu isključujuću odredbu koja upravni inspekcijski nadzor, zbog njegove naravi, ne podvrgava parlamentarnom nadzoru.

Članak 11.

Ovim se članom propisuje obveza ministra sigurnosti za podnošenje periodičnog izvješća. Njime se obveza ministra proširuje i na rukovoditelje svih sigurnosnih agencija i institucija koja su predmetom parlamentarnog nadzora.

Članak 12.

U ovome članku su, s ciljem provedbe parlamentarnog nadzora, predviđeni konkretni mehanizmi, kako bi se omogućio nesmetani pristup informacijama i osoblju koje može pružiti informacije tijekom procesa parlamentarnog nadzora. Odredbe također omogućavaju osoblju Ministarstva sigurnosti ili sigurnosnih agencija i institucija koja su predmetom parlamentarnog nadzora primjerenu zaštićenost tijekom pružanja potpore procesu parlamentarnog nadzora.

Članak 13.

U odredbama ovoga članka utvrđena su ograničenja u provedbi parlamentarnog nadzora koja su potrebna za zaštitu određenih kategorija osoba. Suradnici policije, pripadnici policije s prikrivenim identitetom te sigurnosni i obavještajni izvori posebno se štite zbog naravi svojega posla. Ovaj članak također predviđa određene iznimke od obveze čuvanja identiteta osoba, u slučajevima kada ministar sigurnosti odnosno odgovorna osoba iz službe ili agencije procijeni da nema sigurnosnog rizika. U toj situaciji Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost može se dostaviti određeni podatak ili obavijest o osobama i poduzetim akcijama.

DIO TREĆI - Nadzor na području obavještajno-sigurnosnih poslova i zaštite tajnih podataka Bosne i Hercegovine

U ovome dijelu propisuje se nadzor na području obavještajno-sigurnosnih poslova i nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti tajnih podataka.

Članak 14.

Ovim se člankom utvrđuje predmet nadzora, odnosno da je predmet nadzora Obavještajno-sigurnosna agencija BiH.

Članak 15.

Zaokružuje pravni okvir za provedbu parlamentarnog nadzora nad Obavještajno-sigurnosnom agencijom BiH, koji čine ovaj Zakon i Zakon o obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH.

Stavkom (2) ovoga članka utvrđuje se pravni temelj za donošenje poslovnika Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, kojim će se regulirati svi relevantni postupci za provedbu parlamentarnog nadzora.

Članak 16.

Ovom odredbom utvrđena su ograničenja parlamentarnog nadzora, koja su nužna radi zaštite određenih kategorija, a to su: identitet suradnika, pripadnika Obavještajno-sigurnosne agencije s prikrivenim identitetom, sigurnosni i obavještajni izvori koji se posebno štite i akcije u tijeku.

Članak 17.

Precizira se da se parlamentarni nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti tajnih podataka provodi putem Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH.

Članak 18.

Pravni temelj za provedbu parlamentarnog nadzora nad primjenom Zakona o zaštiti tajnih podataka čini ovaj Zakon i Zakon o zaštiti tajnih podataka.

Stavkom (2) ovoga članka daje se pravni temelj za propisivanje postupaka provedbe parlamentarnog nadzora poslovníkom Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH.

DIO ČETVRTI – Zajedničke odredbe u provedbi parlamentarnog nadzora

Članci 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26. i 27.

U odredbama ovih članaka utvrđuju se postupci koje se odnose na rad povjerenstava i način provedbe nadzora. Nadzor se provodi: posjetima, uvidom u dokumentaciju, druge materijale i podatke, obavljanjem razgovora, pozivanjem odgovorne osobe nadziranih institucija, podnošenjem pismenih i usmenih izvješća te provođenjem istraga. Svaki od navedenih oblika nadzora precizno je definiran. Također je utvrđeno da se istrage provode na način i po postupcima koji će biti utvrđeni poslovnica povjerenstava. Predviđena je mogućnost formiranja potpovjerenstava za nadzor od najmanje tri člana povjerenstava, odnosno zajednička potpovjerenstva koja čine najmanje po tri člana svakog povjerenstva, radi obavljanja određene aktivnosti nadzora. Potpovjerenstva podnose izvješća povjerenstvima o rezultatima svojih aktivnosti u roku od 15 dana od dana završetka povjerene aktivnosti.

Utvrđuju se iznimke u istragama. Propisuje se da povjerenstva ne mogu imati uvid u dokumentaciju ili zahtijevati odgovor na pitanja zaposlenih i odgovornih i drugih osoba u nadziranim institucijama u određenim slučajevima.

DIO PETI - Suradnja na području parlamentarnog nadzora

Članak 28.

Regulira procedure koje se odnose na suradnju s drugim zemljama radi obavljanja učinkovitog parlamentarnog nadzora s obzirom na važnost dobrih bilateralnih odnosa i razmjene informacija i iskustava. Također se za povjerenstva predviđa mogućnost iniciranja da Parlamentarna skupština BiH potpiše određene sporazume sa zakonodavnim tijelima drugih zemalja.

Članak 29.

Predstavlja standardnu odredbu o suradnji s međunarodnim organizacijama i pravno ju uobličava, pozivajući se na međunarodne sporazume koje je BiH potpisala.

Članak 30.

Suradnja povjerenstava s drugim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini od iznimne je važnosti u obavljanju poslova parlamentarnog nadzora. Ovaj članak također daje pravnu mogućnost drugim razinama vlasti da komuniciraju s povjerenstvima, kako bi zajedničkim radom unaprijedili nadzor na području obrane, sigurnosti i obavještajno-sigurnosnih poslova. Suradnja se ostvaruje razmjenom informacija i iskustava u vezi s aktivnostima koje nadzirane institucije obavljaju, kao i razmatranjem prigovora, prijedloga i inicijativa koje dostavljaju druge razine vlasti u Bosni i Hercegovini.

Članak 31.

Regulira se suradnja povjerenstava s nevladinim organizacijama koje također mogu pridonijeti kvaliteti parlamentarnog nadzora dostavljanjem informacija, analiza i slično.

Članak 32.

U procesu parlamentarnog nadzora, prema potrebi, povjerenstva mogu angažirati analitičare, znanstvenike, stručnjake i druge osobe iz navedenih područja nadzora.

Članak 33.

Precizira i postavlja temelje suradnje s medijima kako bi se na odgovarajući način usuglasile potrebe za zaštitom tajnih podataka i osoblja koje radi u navedenim područjima s pravom medija na informacije. Također se ukazuje na potrebu suradnje i pomoći medija kako bi se osoblje, resursi i tajni podaci BiH zaštitili.

DIO ŠESTI – Podnošenje izvješća Parlamentarnoj skupštini BiH

Članci 34. i 35.

Povjerenstva podnose redovita, godišnja izvješća o radu Parlamentarnoj skupštini BiH do kraja ožujka za proteklu kalendarsku godinu.

Prema potrebi i na zahtjev Parlamentarne skupštine BiH, povjerenstva dostavljaju i posebna izvješća. Što se podrazumijeva pod "posebnim izvješćem", definirano je člankom 3. Oblik i sadržaj izvješća propisuju se poslovnicima o radu povjerenstava. Izvješća ne sadrže informacije čije bi otkrivanje, prema procjeni povjerenstava, moglo ugroziti sigurnost Bosne i Hercegovine.

DIO SEDMI – Kaznene odredbe

Članci 36. i 37.

Odredbama čl. 36. i 37. Zakona utvrđene su prekršajne kazne za nepoštivanje odredaba ovoga Zakona. Utvrđeni su prekršaji i za odgovornu osobu i za druge osobe u nadziranim institucijama koja svojim postupkom onemogućavaju rad povjerenstava.

DIO OSMI - Prijelazna i završna odredba

Članak 38.

Ovim člankom utvrđuje se rok od 90 dana u kojem su povjerenstva dužna donijeti poslovničke o radu ili uskladiti postojeće, odnosno donijeti ili uskladiti postojeće podzakonske akte kojima se omogućava primjena odredaba ovoga Zakona.

Članak 39.

Ovim se člankom određuje vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona.

V. Financijska sredstva

Za provođenje ovoga Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva u proračunu institucija Bosne i Hercegovine.